

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 901 Din 16.12.2020

Dosar nr.: 473/2020

Petiția nr.: 3936/01.07.2020

Petentă:

Reclamat: Colegiul Național Regina Maria (R1), Inspectoratul Școlar Județean Constanța (R2), Ministerul Educației și Cercetării (R3)

Obiect: locuri speciale pentru elevii diagnosticați cu CES

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Colegiul Național de Arte Regina Maria cu sediul în Str. Alexandru Lăpușneanu, Nr. 11, Constanța
3. Inspectoratul Școlar Județean Constanța cu sediul în Str. Mihai Eminescu, Nr. 11, Constanța
4. Ministerul Educației și Cercetării cu sediul în Strada General H. M. Berthelot 28-30, București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Fiica petentei a fost diagnosticată cu CES. Aceasta a susținut probele în vederea admiterii în învățământul liceal-vocațional în cadrul părții reclamate R1. Au existat 14 locuri disponibile pentru elevii cu CES iar copilul petentei s-a situat pe locul 16.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.
5. Prin adresa nr. 3936/30.06.2020 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 4637/30.06.2020 au fost citate părțile reclamate.
6. Părțile reclamate au depus puncte de vedere.
7. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Fiica petentei este un copil diagnosticat cu CES, cu certificat de orientare școlară,

aceasta a încheiat clasa a VIII-a și a obținut la examenul de evaluare națională la disciplina limba română nota 9,10 și 6,95 la disciplina matematică.

9. A susținut un examen la secția Arte din cadrul Colegiului reclamat, examen pe care l-a promovat.

10. Petenta a constatat că locuri pentru copii cu CES sunt doar în anumite Colegii, aspect pe care l-ar fi adus la cunoștință părții reclamate. Partea reclamată R1 a afirmat că nu există soluții pentru a fi disponibile alte locuri pentru copii cu CES, deși petenta susține că în alte județe au fost alocate locuri pentru copii cu CES la toate liceele.

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile părții reclamate Inspectoratul Școlar Județean Constanța R2

11. Partea reclamată ne învederează că admiterea candidaților pe locurile distincte alocate în învățământul liceal, profesional și dual de stat din învățământul de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special s-a efectuat conform Metodologiei de organizare și desfășurare a audierii în învățământul de masă prevăzute în Anexa nr. 1 la OMECTS nr. 4802/31.08.2010, al OMEN nr. 4948/27.08.2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal.

12. Astfel, în județul Constanța, au fost atribuite 37 de locuri elevilor cu CES, din care au fost ocupate 23.

Sușinerile părții reclamate Colegiul Național de Arte „Regina Maria” R1

13. Partea reclamată a organizat în perioada 10-11 iulie 2020 probele de aptitudini, în vederea admiterii în învățământul liceal-vocațional. Acestea s-au desfășurat conform O.M.E.N. nr. 4948/2019, Anexa 3.

14. În anul școlar 2020-2021, în planul de școlarizare, au fost prevăzute un număr de 14 locuri pentru specializarea Arta Actorului, pentru care au optat un număr de 20 de candidați. Eleva a promovat probele de aptitudini cu media 6, iar rezultatul final ca urmare a calculului mediei finale de admitere în învățământul liceal vocațional-profilul artistic a fost 6,54, eleva ocupând locul 16.

15. În urma adresei cu nr. 2322A/5.19.06.2020 primită de la partea reclamată R2 nu au fost alocate locuri pentru candidații cu C.E.S. la nicio specializare.

16. Partea reclamată ne învederează că lipsa locurilor pentru elevii cu C.E.S. nu este decizia școlii, ci a părții reclamate R2.

Sușinerile părții reclamate Ministerul Educației și Cercetării R3

17. Partea reclamată ne învederează că alocarea numărului de locuri distincte pentru integrarea individuală a elevilor cu C.E.S. în învățământul liceal de masă se relatează de partea reclamată R1 în conformitate cu prevederile OMEN nr. 4948/2019, cu modificările și completările ulterioare, ale OMEN nr. 5090/2019 pentru aprobarea metodologiei privind fundamentarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar de stat și ale HG nr. 327/2020.

V. Motivele de fapt și de drept

18. În fapt, Colegiul director reține că petenta consideră discriminatorie decizia de a nu acorda mai multe locuri în cadrul învățământului liceal pentru copiii cu CES.

19. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

20. În strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1) și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit în baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

21. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

22. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată. **23.** Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular,

prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

24. Criteriul reținut în cauza este cel al handicapului.

25. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

26. În speța de față, Colegiul director constată, că fiica petentei în urma examenului de aptitudini susținut în cadrul părții reclamate R1, s-a situat pe locul 16 fiind alocate doar 14 locuri pentru elevii cu CES.

27. Prin urmare, în analiza elementelor unei fapte de discriminare, Colegiul director al C.N.C.D. reține spre analiză posibila discriminare prin lipsa accesului pe locurile speciale, prin acordarea unui număr limitat.

28. În urma analizării documentelor aflate la dosar, având în vedere criteriul indicat de petentă, Colegiul director constată că nu se poate reține că faptele imputate în sarcina părților reclamate au fost determinate de criteriul invocat, faptele fiind generate de poziția pe care fiica petentei s-a situat.

29. Astfel cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

30. Ori într-o atare situație, eleva nu a obținut un punctaj suficient pentru a fi admisă pe locurile speciale pe care partea reclamată R2 le-a alocat.

31. Partea reclamată R2 a alocat un număr de 37 de locuri pentru elevii cu CES la nivelul județului, dintre care au fost ocupate un număr de 23.

32. În cadrul părții reclamate R1 au existat un număr de 14 locuri, iar fiica petentei s-a situat pe locul 16.

33. În speța dedusă analizei, Colegiul director constată că aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între faptele reclamate și criteriul invocat de petentă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu există legătură de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată);
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 16.12.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZAR MARIA - Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 12.01.2021

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.